

Η απάντηση του Σχολικού Συμβούλου Χάρη Παπαδόπουλου στην απόφαση των Δ.Σ. των Συλλόγων «ο Παρθενώνας» και «ο Μακρυγιάννης» για την ακύρωση "σεμιναρίου" για την αυτοαξιολόγηση.

ΣΤΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΝΑ ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΤΕΙ Η ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟΨΕΩΝ ;

Αγαπητές συναδέλφισσες και συνάδελφοι,

τα Δ.Σ. των Συλλόγων εκπαιδευτικών «ο Παρθενώνας» και «ο Μακρυγιάννης» έκριναν σκόπιμο να προκηρύξουν στάση εργασίας την Πέμπτη 16 Ιανουαρίου και να σας καλέσουν σε συγκέντρωση έξω από το 72^ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών για «την ακύρωση σεμιναρίου για την αυτοαξιολόγηση ... που έχει προγραμματίσει ο Σχολικός Σύμβουλος της 10^{ης} περιφέρειας κ. Χάρης Παπαδόπουλος για τους Διευθυντές των σχολείων ευθύνης του».

Πραγματοποιώ ως Σχολικός Σύμβουλος συναντήσεις σε τακτική μηνιαία βάση με τις Διευθύντριες/Διευθυντές των σχολείων της περιφέρειάς μου για λόγους ενημέρωσης, κοινού στοχασμού και επιμόρφωσης επί θεμάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία των σχολείων. Οι συναντήσεις αυτές κατά την εκτίμηση όλων μας έχουν αποδειχθεί ιδιαίτερα εποικοδομητικές για πολλούς λόγους...

Παραθέτω αυτούσια την επίμαχη πρόσκληση που απηύθυνα ως Σχολικός Σύμβουλος στους Διευθυντές/Διευθύντριες των σχολείων:

Ημερομηνία: Fri, 10 Jan 2014 00:15:44

καλημέρα σας,

σημειώστε παρακαλώ ότι η τακτική συνάντηση των Διευθυντών/ντριών με τον Σχολικό Σύμβουλο θα λάβει χώρα την Πέμπτη 16 Ιανουαρίου στο 72ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών (Ακταίου 2-4, κοντά στον σταθμό ΗΣΑΠ του Θησείου) από ώρα 9.00' έως 14.00'.

Η ημερήσια διάταξη περιλαμβάνει τα εξής θέματα:

- ανταλλαγή απόψεων περί δρομολόγησης των διαδικασιών αυτοαξιολόγησης στα σχολεία
- ενημέρωση για το σύστημα My school από τους συναδέλφους πληροφορικού Δρόσο Ξηρομάμο και Μιχάλη Οικονόμου
- ενημέρωση για τη Ζωντανή Βιβλιοθήκη από εκπρόσωπο της συλλογικότητας.

Ειδικότερα για το My school σας παρακαλώ να μου γνωστοποιήσετε μέχρι την Δευτέρα το μεσημέρι ενδεχόμενες δυσκολίες - απορίες - ερωτήματα που σας απασχολούν για να τα διαβιβάσω στους δύο συναδέλφους που θα μας ενημερώσουν ώστε να προετοιμασθούν καλύτερα.

Σας παρακαλώ ακόμη να προσέλθετε εγκαίρως ώστε να μην καθυστερήσουμε την έναρξη της συνάντησής μας.

Ευχαριστώ

ο Σχολικός Σύμβουλος

Χάρης Παπαδόπουλος

Όπως βλέπετε προβλέπονται 3 θέματα, σημαντικά κατά την εκτίμησή μου και τα τρία:

- Η **αυτοαξιολόγηση** αποτελεί πλέον νόμο του κράτους και οι σχολικές μονάδες καλούνται να την εφαρμόσουν, με ευθύνη των Διευθυντριών/Διευθυντών τους. Προβλέπονται η πραγματοποίηση ενημερωτικών σεμιναρίων από την Ομάδα Έργου σε ευρύτερες ομάδες Διευθυντών/Διευθυντριών. Η πραγματοποίησή τους ωστόσο δεν αποτελεί προϋπόθεση για την υλοποίηση των διαδικασιών

αυτοαξιολόγησης. Η συνάντηση θα δώσει την ευκαιρία στους Διευθυντές/Διευθύντριες, που σχεδόν όλες/όλοι είναι μέλη των Συλλόγων, να ανταλλάξουν απόψεις για το πώς σκέφτονται να χειριστούν το θέμα – που προστέθηκε στην ημερήσια διάταξη της συνάντησης ακριβώς μετά από αίτημα Διευθυντών/Διευθυντριών προς εμένα

- Για το **My school** υπήρξε πλήθος συγκεκριμένων ερωτημάτων από τους Διευθυντές/Διευθύντριες που ταλαιπωρούνται για να καταλάβουν τις ρυθμίσεις του. Και θεωρώ σημαντικό από τη μεριά μου να τους/τις στηρίξω στο έργο τους. Γι' αυτό και οργάνωσα την ενημέρωση από τους δύο συναδέλφους της πληροφορικής
- Για τη **Ζωντανή Βιβλιοθήκη** έχω και σε προηγούμενη ευκαιρία ενημερώσει τις/τους εκπαιδευτικούς των σχολείων μου. Πρόκειται για μια πολύ ενδιαφέρουσα και αποτελεσματική παρέμβαση κατά του ρατσισμού, των διακρίσεων, των προκαταλήψεων, όπως υλοποιείται από την ομώνυμη συλλογικότητα. (Επισυνάπτω για όσους/όσες ενδιαφέρονται το σχετικό ενημερωτικό υλικό). Αντικείμενο της συνάντησης είναι η παρουσίαση από την εκπρόσωπο της συλλογικότητας κ. Ζ. Κ. του τρόπου υλοποίησης μιας «Ζωντανής Βιβλιοθήκης» και στη συνέχεια η διερεύνηση από όλους μας της δυνατότητας υλοποίησης μιας σχετικής εκδήλωσης σε σχολικό χώρο με τη συνεργασία τόσο του Συλλόγου εκπαιδευτικών όσο και της Ένωσης Γονέων.

Κατά τη γνώμη μου λοιπόν η αντίδραση των Δ.Σ. των Συλλόγων συνιστά μια άστοχη, αδιεξόδη και άχαρη ενέργεια. Είναι δυνατόν να προκηρύσσεται στάση εργασίας για να εμποδιστεί η ανταλλαγή απόψεων ; Θα επιτραπεί να συζητήσουμε τα δύο άλλα θέματα και όχι τα της αυτοαξιολόγησης; Αυτό το ρόλο επιφυλάσσουν στον εαυτό τους οι συνδικαλιστές/στριες – του χωροφύλακα των απόψεων και του λογοκριτή της συζήτησης;

Αλλού και με άλλον τρόπο θα έπρεπε κατά τη γνώμη μου να στραφούν οι πιέσεις. Η ίδια η λογική της αυτοαξιολόγησης προϋποθέτει την εμπλοκή των εκπαιδευτικών, την ενεργητική συμμετοχή τους με συλλογικό πνεύμα σε διαδικασίες στοχασμού και αναστοχασμού. Αυτό όμως δεν εκβιάζεται... Αν οι εκπαιδευτικοί δεν θελήσουν να την εφαρμόσουν, δεν μπορεί να προκύψει παρά μια κενή πρόσοψη, μια καρικατούρα αυτοαξιολόγησης. Ας κρίνουν λοιπόν οι εκπαιδευτικοί τι θέλουν. Αλλά αυτό δεν μπορεί να γίνει χωρίς διάλογο και ανταλλαγή απόψεων και προβληματισμού. Πόσο καλά ενημερωμένοι είναι στ' αλήθεια οι εκπαιδευτικοί για την αυτοαξιολόγηση; Πώς ενημερώθηκαν;

Εγώ θεωρώ ότι τα πυρά των Δ.Σ. των συλλόγων κατευθύνονται σε μια καρικατούρα της αυτοαξιολόγησης. Δεν είναι αυτό η αυτοαξιολόγηση!

Τις απόψεις μου για την αυτοαξιολόγηση και τον θετικό της χαρακτήρα είχα την ευκαιρία να εκθέσω ενώπιον πολλών από εσάς κατά την τελευταία τακτική γενική συνέλευση του Συλλόγου «ο Παρθενώνας» στον οποίο ανήκουν τα περισσότερα από τα σχολεία της περιφέρειάς μου αλλά και στα μέλη του Δ.Σ του Συλλόγου «ο Μακρυγιάννης», στον οποίο ανήκουν 3 σχολεία μου, κατά την συνάντηση των μελών του Δ.Σ. του Συλλόγου με τους Σχολικούς Συμβούλους με θέμα ακριβώς την αυτοαξιολόγηση των σχολικών μονάδων και την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών.

Είμαι μέλος του Συλλόγου «ο Παρθενώνας», συμμετέχω ενεργά στις διαδικασίες, ανησυχώ για τις κατευθύνσεις που κινούνται τα εκπαιδευτικά μας πράγματα και υπερασπίζομαι τη δημόσια παιδεία τόσο

με τη συμμετοχή μου στις κινητοποιήσεις του κλάδου, όπως γνωρίζουν οι εκπαιδευτικοί της περιφέρειας μου, όσο και με το έργο μου ως Σχολικός Σύμβουλος αυτά τα 7 χρόνια της θητείας μου – έργο για το οποίο δηλώνω ότι είμαι υπερήφανος. (Το έργο αυτό της προηγούμενης σχολικής χρονιάς αποτυπώνεται στην ετήσια Έκθεση Σχολικού Συμβούλου που υπέβαλα στην προϊστάμενη αρχή και που κατά πάγια τακτική μου κοινοποιώ πάντοτε και στα 15 δημοτικά σχολεία της περιφέρειας μου - και την οποία επισυνάπτω και εδώ για όποιον/όποια συνάδελφο από άλλα σχολεία θα είχε την περιέργεια να την κοιτάξει).

Τα Δ.Σ. συνδέουν στην ανακοίνωσή τους την αυτοαξιολόγηση των σχολικών μονάδων με απολύσεις – μισθολογική καθήλωση – ποσοστώσεις – κατηγοριοποίηση των σχολικών μονάδων – πλήρη διάλυση της δωρεάν δημόσιας παιδείας.

Μόνο που η σύνδεση αυτή αφορά την αξιολόγηση και όχι την αυτοαξιολόγηση. Τα πράγματα δεν είναι άσπρο – μαύρο. Και όσο και αν είναι αλήθεια ότι ο συσχετισμός της με την αξιολόγηση συμπαρασύρει και την αυτοαξιολόγηση άλλο τόσο είναι αλήθεια ότι αυτόνομα ιδωμένο το έργο της ομάδας έργου για την αυτοαξιολόγηση κινείται σε συνολικά θετική κατεύθυνση.

Με πάγιες θέσεις τους εδώ και πολλά χρόνια τόσο η ΔΟΕ όσο και η ΟΛΜΕ υποστηρίζουν άλλωστε επί της αρχής την αυτοαξιολόγηση. Μόνο που εδώ και 35 χρόνια δεν υπάρχουν επεξεργασμένες θέσεις και τίποτε δεν έχει εφαρμοστεί με ευθύνη τόσο της πολιτείας όσο και του συνδικαλιστικού μας κινήματος. Και η έλλειψη κριτικής ματιάς στα εκπαιδευτικό έργο της κάθε σχολικής μονάδας από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, η έλλειψη του (ανα)στοχασμού που είναι η καρδιά της αυτοαξιολόγησης αν πλήττει κάποιους αυτού δεν είναι τα παιδιά από τα υψηλά κοινωνικά στρώματα...

Η δουλειά από το 1998 του αείμνηστου κοινωνιολόγου της εκπαίδευσης Ιωσήφ Σολομών (που πολεμήθηκε σκληρά τότε για το έργο του), η δουλειά αργότερα της ομάδας του Γιώργου Μπαγάκη με το διεθνές πρόγραμμα Carpe Vitam και στη συνέχεια με το I.T.L. και η δουλειά της τωρινής Ομάδας Έργου για την αυτοαξιολόγηση, όπως βρίσκεται αποτυπωμένη στο Παρατηρητήριο της αυτοαξιολόγησης, αποτελούν όλα χρήσιμες ψηφίδες στη διαμόρφωση ενός συστήματος στοχασμού – αναστοχασμού και δράσης της κάθε σχολικής μονάδας προς όφελος της εκπαιδευτικής της κοινότητας.

Γιατί αυτό είναι η αυτοαξιολόγηση: ο κοινός στοχασμός όσων γνωρίζουν καλύτερα από τον καθένα την πραγματικότητα του σχολείου τους (εκπαιδευτικών κατά κύριο λόγο, γονιών, μαθητών, βοηθητικού προσωπικού) και η σχεδιασμένη δράση τους στη συνέχεια για αλλαγή και βελτίωση των πραγμάτων. Σκοπός της αυτοαξιολόγησης δεν είναι η εκπόνηση κάποιας έκθεσης για να διαφωτίσει ή να γνωστοποιήσει σε κάποια ανώτερη αρχή την πραγματικότητα ή τα προβλήματα του σχολείου ώστε να εκείνη να παρέμβει για την επίλυσή τους. Το όφελος από την εμπλοκή στις διαδικασίες της αυτοαξιολόγησης είναι για την ίδια τη σχολική μονάδα: οι διαδικασίες αυτές μπορούν να παίξουν ένα ρόλο καταλύτη για την αλλαγή του κλίματος στο σχολείο. Οδηγούν σταδιακά στη διαμόρφωση ενός κλίματος εμπιστοσύνης, συμμετοχής, ομαδικότητας, ανταλλαγής απόψεων, κοινής ευθύνης, κοινού σχεδιασμού και δράσης. Τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας μπορούν να βιώσουν τη μαγεία της συλλογικότητας στη δουλειά και να αισθανθούν την ικανοποίηση ότι μπορούν να παρέμβουν αποτελεσματικότητα για να αλλάξουν κάποια πράγματα στο σχολείο τους. (Και ουσιαστικά αυτό είναι που κάνουν δημόσια σχολεία που βρίσκονται ψηλά στην εκτίμηση της ευρύτερης εκπαιδευτικής κοινότητας, όπως π.χ. το 132^ο Δημοτικό σχολείο Αθηνών) – είτε το ονομάσει κανείς «αυτοαξιολόγηση» είτε όχι.

Κύριο χαρακτηριστικό της αυτοαξιολόγησης της για να είναι γόνιμη θα πρέπει να είναι ο διεισδυτικός και κριτικός της χαρακτήρας. Και η αποτύπωση της πραγματικότητας του σχολείου θα έθετε με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο την πολιτεία μπροστά στις ευθύνες της για τις κακές υποδομές, την έλλειψη πόρων, την έλλειψη δομών στήριξης, κτλ. κτλ. που συνθέτουν την πραγματικότητα που όλες/όλοι γνωρίζουμε. Η αυτοαξιολόγηση δεν θα ανέστειλε τις διεκδικήσεις – το αντίθετο: θα τις τεκμηρίωνε με τον καλύτερο τρόπο.

Αν δεν υπήρχε η αυτοαξιολόγηση θα έπρεπε να την εφεύρουμε. Γιατί πέρα από όλα τα άλλα συνιστά και μια εύλογη και πειστική απάντηση όχι μόνο απέναντι στην πολιτεία όσο κυρίως απέναντι στην κοινωνία και στο αναπόφευκτο ερώτημά της: «οι εκπαιδευτικοί είναι υπεράνω αξιολογησης;». Η απάντηση θα έπρεπε να είναι η προβολή της κατάφασής μας στις διαδικασίες της αυτοαξιολόγησης: ιδού ένα εργαλείο μελετημένο, τεκμηριωμένο και επιστημονικά θεμελιωμένο, όπως αποτυπώνεται στο Παρατηρητήριο της αυτοαξιολόγησης, που εφαρμόζεται και στο διεθνή χώρο και που το προτείνει το ίδιο το Υπουργείο Παιδείας. Και αυτό που διεκδικούμε και διαπραγματεύομαστε ως εκπαιδευτικοί είναι οι όροι για την ουσιαστική εφαρμογή της αυτοαξιολόγησης: κυρίως χρόνο εντός του σχολικού ωραρίου για τις συνεδριάσεις και την αναγκαία συζήτηση που απαιτεί η υλοποίηση των διαδικασιών της.

Ωστόσο ο καθένας μπορεί να έχει τις απόψεις του...

Και για τις δικές μου απόψεις έχω να πω ότι δεν είναι οι συγκυριακές απόψεις ενός Σχολικού Συμβούλου που προσπαθεί να υπερασπίσει τη θέση του... Βρίσκονται στον πυρήνα τους διατυπωμένες σ' ένα κείμενό μου δημοσιευμένο στο περιοδικό Εκπαιδευτική Κοινότητα το 1999. Τότε ήμουν ένας δάσκαλος. Διαβάστε το κείμενο αυτό (το επισυνάπτω). Πόσα χρόνια πέρασαν από τότε; Και πόσο μπροστά πήγε ο προβληματισμός μας; Και πότε η συγκυρία θα είναι κατάλληλη για να εφαρμόσουμε την αυτοαξιολόγηση για την οποία θεωρητικά όλοι συμφωνούμε;

Αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

μπορεί και να κάνω λάθος...

Αλλά επαναλαμβάνω: η παρεμπόδιση της ανταλλαγής απόψεων είναι μια άστοχη, αδιέξοδη και άχρηνη ενέργεια. Και ο καθένας/η καθεμία μας κρίνεται...

Με εκτίμηση

ο Σχολικός Σύμβουλος

Χάρης Παπαδόπουλος